

СРАВНИТЕЛЕН АНАЛИЗ НА ТЕОРИИ ЗА МАЖДУНАРОДНИТЕ ОТНОШЕНИЯ И ВЪНШНАТА ПОЛИТИКА

1. **Теоретично обосноваване на международните отношения.** Историческа ретроспекция. Определение. Позитивистичен подход към теорията за международните отношения. Наличие на школи и парадигми. Кар. Моргентау.
2. **Теоретично обосноваване на международните отношения.** Характерни особености. Обхват на теорията за международните отношения. Отношение на теорията към системата. Р. Арон.
3. **Анализ на основните понятия в международните отношения и външна политика - закон и теория.** Въведение. Същностна характеристика на закона. Същностна характеристика на теорията.
4. **Анализ на основните понятия в международните отношения и външната политика - закон и теория.** Възникване на теориите. Форми, начини и средства. Индукция и дедукция. Значение на теоретичното абстрахиране и на съзидателния емоционален момент.
5. **Субектният подход при анализа на възникването и развитието на международните отношения и външната политика.** Тълкуване на понятието субект. Субектът в международните отношения. Държавата като основен и универсален субект на международните отношения. Групи от държави като субекти на международните отношения.
6. **Субектният подход при анализа на възникването и развитието на международните отношения и външната политика.** Недържавни субекти на международните отношения. Място и роля на физическите лица сред субектите на международните отношения. Характерни белези на субектите. Обекти на международните отношения. Роля и въздействие на субектния подход при анализа на теориите за международните отношения и външната политика.
7. **Структурен и системен метод за анализиране на теориите за международните отношения и външната политика.** Структурен метод. Изясняване на понятията. Функции и проявления на структурата. Структурни конфигурации.
8. **Структурен и системен метод за анализиране на теориите за международните отношения и външната политика.** Системен метод. Изясняване на понятието. Типове и функции на системата. Системата на международните отношения: обща характеристика, характерни особености, дефиниция, цели и функции, външна среда, движение.
9. **Суверенитетът и мястото на държавата в теориите за международните отношения и външната политика.** Въведение. Държавата и суверенитетът. Универсализация на участието на държавата в международните отношения - за и против. Може ли развитието на обществото да задмине държавата? Кар, Моргентау, Уолфърс.
10. **Суверенитетът и мястото на държавата в теориите за международните отношения и външната политика.** Нови интеграционни явления. Отражение на класическите теории за национализма в международния живот. Взаимоотношението: държава - нация и глобализация. Европейски пост-национализъм.
11. **Теоретични концепции и доктрини за международните отношения и външната политика от Средновековието до края на 19 век.** Историческа ретроспекция. Становища и теоретични концепции на европейски мислители и политици от

- Възраждането и Просвещението до 19 век. Томас Хобс, Жан-Жак Русо, Имануел Кант.
12. **Теоретични концепции и доктрини за международните отношения и външната политика от Средновековието до края на 19 век. Становища и теоретични концепции на европейски мислители и политици от 19 век.** Джон Стюарт Мил, социалистите - утописти: Сен Симон, Шарл Фурие и Робърт Оуен, Михаил Бакунин, Карл Маркс.
 13. **Филосовски течения на либерализма и консерватизма.** Политическа философия на либерализма. Историческа ретроспекция. Форми на проявление. Ценностна система на либерализма. Хобс, Спиноза, Лок, Мил.
 14. **Филосовски течения на либерализма и консерватизма.** Политическа философия на консерватизма. Историческа ретроспекция. Форми на проявление. Ценностна система на консерватизма. Едмънд Бърк, Шатобриан, Пейн, Бердаев. Етатизъм - същност и проявление.
 15. **Теория на реализма.** Въведение и историческа ретроспекция. Същност на теорията на реализма. Парадигмата за естественото състояние на нещата. Парадигмата за интересите. Клаузевиц, Моргентау.
 16. **Теория на реализма.** Последици и изводи от теорията на реализма и нейните парадигми. Теоремата за централното положение на държавата. Теоремата за невъзможността. Приложение на теорията в практиката. Арон.
 17. **Марксистки и неомарксистки теории.** Марксистката теория за международните отношения. Империализмът - висш стадий на капитализма. Хилфердинг, Бухарин, Роза Люксембург, Ленин. Теорията в по-ново време.
 18. **Марксистки и неомарксистки теории.** Засилване значението на третия свят. Движението на необвързаните. Неомарксистки теории. Школа на независимостта.
 19. **Теории на транснационализма.** Зареждане и същност на транснационализма. Теория на функционализма. Теория на неофункционализма. Теория на комплексната взаимозависимост. Дейвид Митрани, Хаас, Линдберг, Киохан и Най.
 20. **Теории на транснационализма.** Теория на мондиализма или на единното световно общество. Теория на империализма. Теория за световната икономика /икономиката - свят/. Бъртън, Пребиш, Амин.
 21. **Теория на неореализма.** Въведение. Творчеството на Кенет Уолц - манифест на неореализма. Същност и характерни особености на теорията. Школата на упадъка. Теория на Робърт Гилпин.
 22. **Теория на конфликтите.** Въведение. Място и роля на индивида. Психология на държавниците. Място и роля на държавата в теорията на конфликтите. Вземане на решения, познавателни фактори, роля на бюрокрацията вътрешна политическа конкуренция, групова илюзия.
 23. **Теория на конфликтите.** Международното равнище в територията на конфликтите. Структурата като елемент на теорията. Надпреварата във въоръжаването. Антагонистични рационални подходи. Корелационен анализ. Полемология.
 24. **Теории, отразяващи анархичното /хаотично/ състояние на международните отношения.** Въведение. Теория на режимите. Същност, особености, функции. Критерии на "международно управление". Акселрод, Бузан.
 25. **Теории, отразяващи анархичното /хаотично/ състояние на международните отношения.** Състояние на "зряла" анархия. Същност и особености. Анархичното общество. Характер и функции.
 26. **Нови теории за международните отношения.** Въведение. Теория за международната интеграция. Същност и концепции. Теории на промяната. Промяна вътре в системата и промяна /замяна/ на една система с друга. Джеймс Розено.
 27. **Най-нови теории и виждания за международните отношения и външната политика.** Въведение. Теории за тоталитаризма: произход, същност и проявления. Карл Попър, Хана Арент, Збигнев Бжежински.

- 28. Най-нови теории и виждания за международните отношения и външната политика.** Теория за универсализация на западната либерална демокрация и края на историята /ендизма/. Френсис Фукуяма. Теория за сблъсъка на цивилизациите. Семюъл Хънтингтън. Вълнова теория за конфликтите. Алвин Тофлър. Същност и характерни белези на трите теории.

ИЗГОТВИЛ: проф. д-р Милан Миланов

ЛИТЕРАТУРА

1. Лекционният курс
2. Бердяев, Николай, Философия на неравенството, изд. Прозорец, С.
3. Бояджиев, Стоян, Войната и мирът - ХХI в. Някои политически аспекти, изд. Св. Георги Победоносец, С., 1996 г.
4. Бжежински, Збигнев, Голямата шахматна дъска, С., 1998 г.
5. Бжежински, Збигнев, Извън контрол. Глобален безпорядък в навечерието на ХХI в., изд. Обсидиан, С., 1994 г.
6. Дюверже, Морис, Социология на политиката, изд. Кама, С., 1999 г.
7. Кисинджър, Хенри, Дипломацията, изд. Труд, С., 1997 г.
8. Кисинджър, Хенри, Години на промяна, изд. Прозорец, С., 1999
9. Новият световен ред. Световни лидери за планетата и нейното бъдеще, Сборник, изд. Труд, С., 1999 г.
10. Стефанов, Г, Външна политика. Дипломация: въпроси на теорията и практиката, изд. Албатрос, С., 1994 г.
11. Стефанов, Г, Теория на международните отношения, изд. Св. Кл. Охридски, С., 1993 г.
12. Тончев, Л., Глобалистика: минало, настояще и бъдеще. Военна академия Г. Раковски, С., 1990 г.
13. Тофлър, Алвин, Трусове във властта, изд. Народна култура, С.
14. Филева, П., Необвързаността в системата на международните отношения, изд. Св. Кл. Охридски, С., 1992 г.
15. Хънтингтън, Самюъл, Сблъсъкът на цивилизациите, изд. Обсидиан, С., 1999 г.
16. Hoffmann, Stanley, Contemporary Theory in International Relations. Ed. Prentice-Hall, Inc., N.J., 1960
17. Defarges, Philippe Moreau, Les relations Internationales dans le monde d'aujourd'hui, ed. STN, Paris, 1987
18. Kedley Charles W. Jr. & Wittkopf Eugene R. World Politics. St. Martin's Press, New York, 1997
19. Waltz, K. N. Theory of international Politics, ed. Addison-Wesley, Reading, 1979

